

Zgodnie z przepisami prawa pracownicy socjalni mogą posiadać jeden z dwóch stopni specjalizacji zawodowej. Pierwszy stopień ma na celu uzupełnienie wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, drugi stopień – pogłębienie wiedzy i doskonalenie umiejętności pracy z wybranymi grupami osób korzystających z pomocy społecznej. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa w szczególności minimum programowe dla specjalizacji I i II stopnia w zawodzie pracownik socjalny oraz specjalności obowiązujące dla specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny. W związku ze zmianami w obszarze pracy socjalnej i pomocy społecznej – wynikających zarówno z nowelizacji przepisów, jak i wyzwań współczesności – konieczne staje się uregulowanie na nowo tych kwestii.

Obowiązujące obecnie rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 2 sierpnia 2005 roku w sprawie specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny zostanie zastąpione noszącym ten sam tytuł rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Najistotniejsze zmiany dotyczą nowego wykazu modułów specjalizacji I i II stopnia oraz specjalności pracy socjalnej. Zgodnie z proponowanym rozporządzeniem minimum programowe dla specjalizacji I stopnia obejmuje:

- warsztat pracy pracownika socjalnego (40 godzin);
- etykę zawodową i prawa człowieka (10 godzin);
- wybrane zagadnienia z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego, administracyjnego, karnego, zabezpieczenia społecznego (30 godzin);
- wybrane zagadnienia z zakresu prawa pomocy społecznej (10 godzin);
- umiejętności interpersonalne w pracy socjalnej (40 godzin);
- sieć wsparcia społeczności lokalnej (20 godzin);
- metody oraz techniki tworzenia projektów socjalnych (20 godzin).

Minimum programowe dla specjalizacji II stopnia obejmuje moduły pogrupowane w dwie części:

1. w zakresie przygotowania ogólnego:
 1. projekt socjalny (40 godzin),
 2. mediacje i negocjacje (20 godzin),
 3. metody zarządzania w pracy socjalnej i pomocy społecznej (30 godzin),
 4. wypalenie zawodowe (10 godzin),
 5. lokalna polityka społeczna (40 godzin),
 6. PR w pomocy społecznej (10 godzin),
 7. Polityka społeczna Unii Europejskiej oraz działania Rady Europy w zakresie polityki społecznej (10 godzin);
2. w zakresie przygotowania specjalistycznego:
 1. interdyscyplinarna charakterystyka problemu (40 godzin),
 2. metody pracy socjalnej (20 godzin),
 3. hospitacje instytucji działających w obszarze odpowiednich specjalności (20 godzin).

Rozporządzenie ustali następujące specjalności pracy socjalnej:

1. z osobami uzależnionymi;
2. z rodziną z problemami opiekuńczo-wychowawczymi – asystent rodziny;

3. z osobami niepełnosprawnymi o ograniczonej sprawności fizycznej;
4. z osobami z zaburzeniami psychicznymi;
5. z osobami upośledzonymi umysłowo;
6. z osobami głuchymi, niedosłyszącymi oraz głuchoniemymi;
7. z rodziną z problemem przemocy;
8. z osobami bezdomnymi;
9. z cudzoziemcami, mniejszościami narodowymi i etnicznymi;
10. z osobami bezrobotnymi;
11. z osobami starszymi;
12. ze społecznościami lokalnymi.

Projekt rozporządzenia będzie opiniowany na wrześniowym posiedzeniu Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej.